

Број/Број:03/1-50-9-30 /08
Сарајево/Сарајево: 11.12.2008. године

Члановима Зједничке комисије за одбрану и сигурност БиХ

PREDMET: Информација о радној посјети чланова Зједничке комисије за одбрану и сигурност БиХ
Уједињеном Краљевству Велике Британије
Вежа: Акт број: 03/1-50-3-1078/08

Чланови Зједничке комисије за одбрану и сигурност БиХ (у даљњем тексту: ЗК) посјетили су, од 25. до 28. новембра 2008., Парламент, Министарство одбране, Министарство сигурности и Национални војни музеј Уједињеног Краљевства Велике Британије (даљњем тексту: UK).

У делегацији Зједничке комисије за одбрану и сигурност БиХ били су: Бранко Зрно, предсједavajuћи, Шефик Дџаферовић, замјеник предсједavajuћег, Драго Калабић, Мирко Околић, Хазим Ранчић, и Душанка Мајкић, чланови ЗК, Драгича Хинић, секретар, и Жељко Грубешић, стручни саветник.

Из Мисије ОСЦЕ-а у БиХ у Лондону су с делегацијом боравили Душан Золер и Анера Карић, а из Амбасаде Велике Британије у БиХ потпуковник Стевен Крофт, војни аташе.

25.11.2008. године

Чланови ЗК разговорали су с представницима Комисије за ванјске послове и Комисије за одбрану Доњег дома Парламента UK као и с представницима Групе пријатељства и IPU Парламента UK.

- Комисија за ванјске послове Доњег дома Парламента UK

Мике Гапес, предсједavajuћи Комисије са сарадницима, био је домаћин овог састанка. У уводном дијелу упознао је чланове ЗК с активностима Комисије којом предсједава, сарадњом с Министарством ванјских послова UK, као и другим институцијима и установама које се баве питањима ванјске политике.

Истакао је велики интерес за стање у БиХ. Посебно га је интересирало стање у процесу прикључења БиХ ЕУ и НАТО-у, као и стање реформи.

О питањима која су интересирала домаћине говорили су: Бранко Зрно, Душанка Мајкић и Шефик Дџаферовић. Бранко Зрно је у ширем уводном излагању истакао активности ЗК и стање у сектору одбране и сигурности.

Мике Гарес је у завршном обраћању истакао задовољство посјетом чланова ЗК и током реформи у сектору одбране и сигурности. Нагласио је да Босна и Херцеговина и њени грађани могу рачунати на безрезервну подршку Велике Британије, посебно у процесима који БиХ воде ка ЕУ и НАТО-у.

Сугерирао је и да се у атмосфери уважавања и дијалога унутар БиХ што прије покушају наћи рјешења која ће БиХ дати подстицај у наредној фази испунјавња обавеза према ЕУ. Састанку су присуствовали и Иан Болтон и Асгер Андерсон.

- Komisija za odbranu Donjeg doma Parlamenta UK

James Arbuthnot, predsjedavajući, i Robert Key i Brain Jenkins, članovi Komisije, primili su članove ZK. U uvodnom dijelu članove ZK upoznali su s radom svoje komisije, odnosima koje imaju s Ministarstvom odbrane UK, aktivnostima na praćenju utroška budžeta za potrebe odbrane i praćenja aktivnosti Oružanih snaga UK u mirovnim misijama, posebno u Iraku i Afganistanu. Kada je u pitanju BiH, domaćini su istakli da prate stanje u reformi sektora odbrane i sigurnosti te da o tome imaju pozitivno mišljenje. Zabrinuti su najnovijim razvojem događaja u BiH, posebno saopćenjem i izvještajem sa zasjedanja PIC-a, održanom u Briselu 20. i 21.11.2008. Sugerirali su da se svi činioци u BiH okrenu zajedničkoj budućnosti, saradnji i jačanju sposobnosti i kapaciteta za prijem u EU i NATO. Podrška članova Komisije za odbranu i članova Parlamenta UK je neupitna i ona će biti sve jača ako se unutrašnji problemi budu uspješnije prevazilazili i rješavali. U diskusiji su učestvovali: Šefik Džaferović, Robert Key i Brain Jenkins.

- Predstavnicі Grupe prijateljstva i IPU Parlamenta UK

Lord Hilton, John Austin, Patrique Cormaq i Clibe Bets, iz Grupe prijateljstva i IPU Parlamenta UK, primili su članove ZK. Izrazili su zadovoljstvo susretom i želju da BiH što prije počne realizirati aktivnosti koje je vode ka NATO-u i EU. Naime, zamolili su članove ZK da učine sve što mogu da u međusobnom dijalogu nađu rješenja koja će preokrenuti situaciju u korist bh. građana. Poseban interes pokazali su za stanje na granicama BiH. Interesirala ih je efikasnost u kontroli državne granice, problemi migracija u regionu kao i sve negativnosti koje sobom donose problemi nadzora bh. granice. U razgovoru s domaćinima učestvovali su: Šefik Džaferović, Drago Kalabić i Dušanka Majkić, detaljno obrazloživši pitanja koja su ih interesirala. I tokom ovog sastanka iskazana je bezrezervna podrška BiH, njenim vlastima i građanima na putu ka NATO-u i EU, s jasnom porukom da se unutrašnji problemi moraju prevazilaziti dijalogom i većim međusobnim uvažavanjem.

26.11.2008. godine

Članovi ZK posjetili su Ministarstvo odbrane i Ministarstvo sigurnosti UK.

- Posjeta Ministarstvu odbrane UK

Teresa Andrews, šef Parlamentarnog odjela u Ministarstvu odbrane UK, upoznala je članove ZK s aktivnostima Odjela na čijem se čelu nalazi, posebno potencirajući relacije s parlamentarnim tijelima i Parlamentom UK. Govorila je o procedurama za usvajanje budžeta za odbranu, raspravama o prijedlogu promjene legislative, organiziranju debata, razgovora i posjeta članova parlamentarnih tijela Ministarstvu odbrane UK.

Objasnila je i procedure koje je Ministarstvo odbrane UK obavezno provoditi u vezi s pripremom odgovora, i pisanih i usmenih, za predstavnike Parlamenta i parlamentarnih tijela UK.

Potpuno se poštuje Pravilnik o korespondenciji Ministarstva odbrane s Parlamentom UK. Nakon prezentacije, članovi ZK razgovarali su s gđom Andrews o pitanjima koja su vezana za postojeću praksu i eventualne probleme u odnosima Ministarstva odbrane i Parlamenta UK. U razgovoru su učestvovali: Šefik Džaferović, Dušanka Majkić, Hazim Rančić i Branko Zrno.

Tony Tittemark iz Odjela za planiranje budžeta Ministarstva odbrane UK prezentirao je procedure u izradi budžeta za odbranu i parlamentarnom nadzoru njegovog utroška.

Oko 2,2% bruto nacionalnog dohotka, GDP-a, otpada na budžet za odbranu. To je iznos koji prelazi 40 milijardi funti. Svake dvije godine detaljno se analizira trogodišnji ciklus potrošnje i korištenja budžetskih sredstava za potrebe odbrane. Budžet za odbranu planira se na trogodišnjoj osnovi, što

sa sobom, prema riječima gosp. Tittehmarka, nosi i velike rizike. Strateške ciljeve odbrane definira ministar odbrane. To, uz ostalo, pretpostavlja jasno definiranje strateških ciljeva u nabavci opreme i uspješnosti u obavljanju vojnih zadataka. Personal i stanje u kojem se nalazi oprema koju koriste je problematika koja je u centru pažnje kad je riječ o budžetu i njegovom utrošku.

Struktura utroška budžeta za vojne potrebe je takva da se oko 48% sredstava koristi za potrebe personala, što je povoljno rješenje. Predstavnik parlamentarnih tijela posebno interesira procjena nabavki, a ministar odbrane jednom mjesečno odgovara na pitanja o stanju u sektoru odbrane.

Godišnje se pravi pisani izvještaj i pregled utroška sredstava što je dostupno javnosti u pisanoj i elektronskoj formi, a parlamentarnim tijelima i s potrebnim objašnjenjima. Svi članovi ZK učestvovali su u razgovoru sa Tonyjem Titthemarkom o stanju, procedurama i praktičnim rješenjima u planiranju i utrošku budžetskih sredstava.

- Posjeta Ministarstvu sigurnosti UK

Delegaciju ZK primio je Keith Bowen, visoki zvaničnik u Ministarstvu.

Razgovoralo se o aktivnosti Agencije za teški kriminal SOCA i aktivnosti Odjela za borbu protiv terorizma.

Gosp. Bowen je, u periodu od 2004. do 2007., boravio u Bosni i Hercegovini u svojstvu stručnjaka koji je koordinirao dio aktivnosti Uprave za indirektno oporezivanje BiH, tako da se potvrdio kao veliki poznavalac prilika u BiH.

Posebno je istakao značaj saradnje policijskih agencija što je prvi preduslov za smanjenje kriminaliteta. Naglasio je pet strateških imperativa u borbi protiv teškog kriminala gdje je najbitnije spoznati kako kriminalci rade i kakvi su im putevi novca. Prioritete treba jasno definirati, razvijati nova sredstva za borbu kriminalaca i saglasiti se o tome koje su to prijetnje za državu. Baza podataka treba da bude objedinjena, što pretpostavlja punu saradnju policijskih agencija kao i njihovo međusobno povjerenje i jasan koncept u borbi protiv vrhunskih kriminalaca. U suprotnom, kriminalci će svojim konceptom razgraditi temelje na kojima počiva sektor sigurnosti.

Borbu protiv terorizma prezentirala su dva eksperta Ministarstva sigurnosti. Vlada je najodgovornija u razvijanju strategije za organiziranu borbu protiv terorizma. Ovo je vrijeme kada je britanska vlada proglasila drugi najviši nivo spremnosti za borbu protiv terorizma. Hvatanje, zaštita, priprema, prevencija uz dobru koordinaciju policijskih agencija, preduslovi su za razvoj strategije borbe protiv terorizma.

U razgovoru s predstavnicima Ministarstva sigurnosti pokazano je međusobno razumijevanje o tome kako se boriti protiv terorizma i terorista. Nije bilo pitanja o kojem nije nađeno rješenje ili bliskost u gledanjima. Pouke iz razgovora s predstavnicima Ministarstva sigurnosti vrlo su jasne, upozoravajuće su i tjeraju na neprekidno angažiranje u pripremi svih segmenata društva da nađu sebe u svemu tome i da definiraju strategiju koja mora biti životna i podložna promjenama i dogradnji s jednim jedinim ciljom. Taj cilj je otklanjanje prijetnji. Prijetnje se otklanjaju koordiniranim sistemom djelovanja svih segmenata sektora sigurnosti i razvijenim i potpunim međusobnim povjerenjem.

Članove ZK primio je i Neil Grayston, pomoćnik ministra odbrane UK. Razgovarano je o reformi sektora odbrane i toku tranzicije u OSBiH i MOBiH.

27.11.2008. godine

Članovi ZK posjetili su Ambasadu BiH u UK. Vesela Planinčić, otpravnik poslova, sa saradnicima primila je članove ZK. Informirala ih je o aktivnostima Ambasade i životom bh. građana u UK.

Zgrada u kojoj je smještena Ambasada pripala je sukcesijom imovine bivše SFRJ Bosni i Hercegovini. Velika je i smještena u elitnom dijelu Londona. Oko dvije trećine prostora ne koristi se i nije u funkciji. Na drugoj strani, službenici Ambasade plaćaju velike stanarine za zakup svojih stanova. Što prije treba preduzeti konkretne mjere u rješavanju problema s viškom prostora, s ciljem smanjenja troškova i racionalnog trošenja budžetskih sredstava.

Cilj posjete Nacionalnom vojnom muzeju bio je upoznavanje s formiranjem i aktivnostima vojnih pukova Vojske UK. Pojedina rješenja djelimično su ugrađena i u zakonska rješenja za OSBiH. O prezentaciji je vođena kratka rasprava jer organizacija pukova u Vojsci UK bazirana je na tradiciji i zakonskim rješenjima proizišlim iz prakse. Imponuje sređenost historijskih materijala, jedinstvena zakonska rješenja i poštivanje prošlosti.

Delegaciju ZK primio je i Daniel Fearn, šef Odjela za Jugoistočnu Evropu pri Ministarstvu vanjskih poslova UK. Razgovarano je o Bosni i Hercegovini i aktuelnom stanju, gdje je, kao i tokom svih posjeta, izražena želja i spremnost da se pomogne BiH na putu ka EU i NATO-u. Zvaničnici Ministarstva vanjskih poslova UK jedinstveni su u namjeri da pomognu BiH, ali i da naglase da unutrašnji problemi treba da budu rješavani mnogo efikasnije i uz dijalog i međusobno uvažavanje. I tu su spremni pomoći u mjeri koja će staviti u fokus bh. građane i njihovo nesumnjivo opredjeljenje da žele ući u EU i NATO asocijacije što je prije moguće.

ZAKLJUČAK:

Posjeta Parlamentu, Ministarstvu odbrane, Ministarstvu sigurnosti i Nacionalnom vojnom muzeju UK protekla je uz visoki stepen razumijevanja, prijateljstva i izraženu želju domaćina da pomognu BiH na njenom putu ka EU i NATO-u.

Predsjedavajući
Zajedničke komisije
Branko Zrno